

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Последнє число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Руславоих ісаївів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 6 год. пополудни.

Гедляція, администрация і експедиция «Руслана» під ч. і. п. Дембровського (Хоружини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламанні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня значаєні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

Крамарж і Дершатта.

(Ще причинок до голосованя в бюджетовій комісії державної ради).

(X) Орган горішньо-австрійского маршалка краєвого д-ра Ебенгоха, Linzer Volksblatt, що має безпосередні зносини з міністерством внутрішніх справ, подає цікаву допис з Відня, котра поясняє вислід голосованя в бюджетовій комісії державної ради, наслідком котрого відложено сесию. Після інформацій сего дописувателя відбули ся перед тим памятним голосованєм тайні переговори між д-ром Крамаржом провідником радикального крила молодочехів, а д-ром Дершаттом, головою німецьких людовців. По скінченім голосованю предложив др. Крамарж, щоби д-ра Дершатту вибрано справоздавцем, а окрім того висловив голосно і прилюдно подяку німецьким членам бюджетової комісії за їх голосованє. Крім того намагав ся др. Крамарж приєднати також членів польского Кола для голосованя проти правительства, що єму однак не повело ся, але за те вспів приєднати в сій цілі чеських фєвдалів. Др. Дершатта мав з свого боку приєднати німецьких поступовців, що єму лише вчасти повело ся, і вірноконституційну пляхту, котру єму приєднати не вдало ся. Мимо того обидва проводирі не занехали змагань, щоби довести до утвореня німецько-чесько-польского більшости парламентарної. Католицко-німецький центр не мав належати до сеї більшости, хоч меншість була за тим, щоби втягнути фракцію Катрайн-Ебенгох. Др. Дершатта мав стати міністром-президентом а др. Крамарж міністром скарбу і т. д.

Сим вістям заперечено з обидвох сторін.

Deutschnation. Correspondenz нині: «Вісти» дані Linzer Volksblatt-ом про міні переговори поміж німецькими людовцями і Чехами, комбінації міністерські з д-ром Дершаттом і д-ром Крамаржом і т. и. належать до області парламентарних сплетень».

Те саме подає також Grazer Volksblatt.

Др. Крамарж оповістив знов у Slav. Correspondenz ось яку заяву:

«Хоч сензацийна вість Linzer Volksblatt-у не найде віри в поважних політичних кругах, мимо того був би я вельми зобовязаний, наколиб ви заявили от що: 1) З д-ром Дершаттом не говорив я взагалі перед єго мовою в бюджетовій комісії, окрім побіжних справ при стрічі в парламенті, а в день голосованя говорив я з ним про modus procedendi в комісії, позаяк др. Дершатта по виїзді д-ра Катрайна мав обняти в комісії провід, яко заступник голови. 2) Зовсім видумана є вість, мов би то німецьким членам комісії, котрі голосували проти правительства, голосно і явно дякував. Я предложив виравді д-ра Дершатту на референта, хоч він о тім наперед нічого не знав. Тактичні поводи сего є так ясні і проглядні, що не треба великої хитрости, щоби їх зрозуміти і оцінити. 3) З представниками чеської пляхти в бюджетовій комісії я взагалі не переправляв що до голосованя. А вжеж зовсім злишним булоб заперечуванє сплетні про творенє більшости парламентарної і нового міністерства».

Півурядова Wiener Abendpost подає в тій справі таку півурядову заяву: «З заяві

д-ра Крамаржа є натяк, мов би представленє справи в бюджетовій комісії поміщенє в Linzer Volksblatt походило з правительственных кругів. Сей натяк д-ра Крамаржа як і єго виводи є зовсім безосновні. Міністер-президент ані посередно ані безпосередно не стоїть в звязи із сим дневником».

Справозданє посольське

д-ра Евгєна Олесницького

відбуте в Стрию дня 8. н. ст. грудня 1904.

(Конець).

В ряді дальших докорів підносить „Діло“, що ми дали справами гімназії станиславівської і субвенції на будову театру держати себе неначе затросними цукорками соймовій більшости на увязи.

І се є абсолютною неправдою. Станиславівською гімназією не потребували ми зовсім вязатись, бо справа та була від самого початку сесії певна, — а що до театру, то піднесу тов лише, що як раз в передодни рішеня сеї справи я і пос. Король виголосилисьємо наші річи бюджетові, викликавши страшнє обуренє на нас і в соїмі і в польській прасі, — а се найліпший доказ, що ми справою театру не вязались і були все готові пожертвувати єї для зглядів принципіальних, що відтак і дійсно наступило.

Вкінці докоряє нам „Діло“ і тим, що перепустилисьємо без опозиції закон о радї шкільній краєвій.

На тій точці іде безсовісність заміту дійсно за далеко.

Аджеж редакция „Діла“ від давна вже є в посіданю стенограму д-ра Короля в тій дебаті і длячогож місто ставити такий закид, не

Денис Угнівець.

Голодовий спорт.

(Дальше).

III.

— Спав довго. Аж налякав ся, коли глянув на годинник. Була десята година перед полудним. Що з ним діє ся? Як то — мав би переспати більше як пів доби не пробуджуючи ся?... Небувала річ для Петра. Се першва йому переспати одним протягом стільки часу.

Правда — він спав три літ тому взад одинайцять годин. Але причина тамтого сну була цілком друга. Тоді пішов зі своїм товаришем в гості до Бакха, а сей гарвенько погостив їх тай повалив з ніг на одинайцять годин.

Всяляко буває між людьми. Часом гріш в болоті чоловік чоботом намацає — а часом так шукає... шукає... даремна праця. Було перед першим. Круто Петрови. Не їсть сніданя... нема обіду. Поміркував. Підчас вечері нарочно зайшов до товариша Гринька в бурсі. Часто заходив там, а товариші не питаючись садовили до стола. Оден підсував зупу... другий мясо... тамтой хліб... от і нагодували.

І тим разом посадили. Гринько відступив тарілку грєчаної каші. В одну мить змів єї, хоч бурсаки і не тикали — от так собі помітали... Але Нарваний ласим оком зиркав на не-

доїжену кашу — та встидав ся свого голоду.

Раптом Грицько скрикнув: Аю, Петруню — зробім заклад...

— От.. як побідши нашу кашу протягом години.. твоя каша і три корони твої...

— Славно... славно, верещали бурсаки.

— А дав би тобі Господь довгого здоровя за твій концерт — подумав Петро. Змірив свого «ворога» згідно.

— Ні, не зїсть... о що заклад... не зїсть — пивав блідий, хоробливий Зубчинський.

Нарваний без церемоній... мовчки присував тарілку за тарілкою. Згорнув чотири здоровенні порції. Найнажерливіше око завагалоб ся на вид отсех бурих копиць каші. Але Нарваний не вагав ся. Вив вавперід... на завтрішний день...

— Котра година... дивись і рахуй...

Ложка наче здоровий рикаль кидала кашу до його рота, якби бездонної ями. Не жував — а прямо ликав. За вісімнайцять хвиль каша зникла.

— Гурра... славно... гарний з тебе! верещали, сьміялись і подивляли Петра товариші. Тиснули ся дньому... обступили в окол... подавали руки.

Петро обтер рукавом сурдута губи і з повагою згорнув гроші.

— Добраніч — спасибіг, що нагодували алчущого, а до того ще й заробити дали.

На другий день... от звичайно... тай переспав таку силу часу. Але нині?

Не міг поняти. Всі сиромоги, щоби розслідити причину дивного сну оставали без успіху. Голова крутила ся коловоротом. На животі лежав невиносимий, добиваючий тягар.

Цікаве явище. Місто вчерашнього булькотаня, шарпаня — нині тягар тяжкий, що тамував віддих, давив мозок.

— Напось конче каплю води — лекше стане. Махнально взяв склянку, притулив до губ і в відразою відіпхув від себе.

— Слабодуху... не маєш вже сили... ледви дві доби... от... герой...

Закусив губи. Був лютий на себе самого і на свій спорт. — Хто дав мені право безкарно мучити власне тіло?... Чи воно мое?... Чи маю власть в отсей варварський спосіб над ним збиткувати ся.

В губі пекло. Він був переконаний, що кусав зерна перцю... — Ні... напось хоч каплиночку. Сеж не їда.

Уста кривили ся конвульсійно. Невдоволенє із сього винаходу божевільної забавки, обезсилювало організм... добивало душу.

— Чи довго тревати ме отсей шал? Оден... два... три... кілька ще днів?

— Як найдовше... і ся відповідь звалювала його з ніг — немов сокирою добивала конячючого.

(Дальше буде).

напечатала сеї бесіди і не дала суспільности рускій автентичного субстрату до оціненя, яке було наше становиско в тій справі? — А з бесіди сеї пересвідчив би ся кождий, що ми не лише різко і рішучо законови сему були противні, але і поставили тоє жаданє, за котрим від довгих літ стоїть цілий рускій нарід, т. є жаданє поділу ради шкільної краєвої на руску і польську секцію яко наш постулат, котрого ніколи не зречемось.

Що закон прийнятий був відтак на внесенє посла Томашевського en bloc — сему ми не винуваті, за тим внесенєм ми не голосували, а голоси наші супротив одностайности цілого сойму не могли тут очевидно надати вишого обороту тій справі. — Так виглядають в світлі дійсности ті заміти, в яких по соймі виступила против нас руска преса, так виглядають ті конкретні факти, якими сялуєсь „Діло“ виказати шкідливість нашої діяльности і нашої політики, — на таких основах оперте тоє тяжке обжалованє, внесенє против рускої репрезентації соймової перед форум рускої суспільности.

Нехай виборці мої і суспільність оцінять і рішать супротив сего, чи можна нам в винуваті класти, що ми не узискали результатів позитивних в соймі, нехай порішать, в чім наша провина і яких побід домагатись можна від горстки руских послів в тяжкій нерівній бою з шіснайцятьма разів сильнішим противником.

Не випереджаю осуду моїх виборців — кажу однак отверто, що совість моя і моїх товаришів чиста і супокійна мимо того, що при тяжкій і совісній праці нашій діждались ми такої оцінки, якої не дожила доси ще ніколи ніяка руска репрезентація.

Та факт сей однак не може остати без консеквенції, іменно що до мене і мого мандату.

Всі заміти і докори рускої преси звернені головню і передовсім против мене, всі закиди підлоти, зделок і махінацій поставлені прямо і виразно від мовою адресою.

Впрочім я яко голова клубу дійсно в першій ряді одвічальний за напрям політики і тактики клубу. І хоч я в пересвідченю моїм і в совісті моїй зовсім оправданий, то факт остає фактом, що ціла руска преса, а іменно ті єї органи, котрі репрезентують опінію трех руских партій, осуджують тую політику і тактику що найменше хибною і шкідливою, а деякі з них підлою і рабскою. — І если суспільність дійсно так думає, як пишуть ті часописи, то їх голос мусить бути уважаним дійсно г-лосом опінії публичної. А з того дві лиш можливі консеквенції: або змінити політику і тактику по мисли жаданя сеї опінії публичної — або уступити з поля політичного і не наражати дальше своєю хибною політикою народної справи на шкоду. — Я виказав однак вже висше причини, для котрих в тім складі річий иншу тактику вважаю неможливою і для того не почувуючи за собою ніякої вини — не можу і ніякої обіцяти поправи — і для того лишаєсь мені лише друга евентуальність: зложити мандат і уступити з поля політичного.

І думаю, що до сего стремить як раз акція преси рускої піднята против руских послів, — а в особенності акція органу партії національно-демократичної, — котрого редакція вже довше як від двох літ при кожній можливій нагоді стараєсь о тоє, щоби мене зробити в життю публичним неможливим, а особливо, щоби вирвати з моїх рук провід в рускій репрезентації соймовій, за котрим я впрочім ніколи не побивав ся, а котрий припав мені в участі зовсім случайно.

Я свідомий того, що вибираючи тую другу евентуальність, зроблю велику прислугу передовсім керманічам опінії публичної моєї партії, котрим моя личність від давна солює в опі і для котрих моє уступленє буде значним і великим триумфом.

Зроблю тим прислугу також моїм товаришам соймовим, котрі без мене скорше уникнуть підозріння о всякі угоди „нові ери“ і зможуть поправити свою опінію в рускій суспільности.

Зроблю вкінці прислугу і тій часті рускої суспільности, котра ідучи сліпо за реляціями часописей томить ся несупокоем, що на чолі репрезентації єї в соймі стоїть чоловік не-

певної політичної кваліфікації, котрий одного гарного поранку може навіть поза плечима клубу зделками і угодами занастити права народні.

Одно, що вяже мене тісно з моїм мандатом то се, що то є стрійський мандат, бо з виборцями стрійськими лучать мене довголітня спільна праця, довголітні, тісні і сердечні звязи, котрі виробили між нами взаїмну віру і поважанє.

Я знаю, що я много винен моїм виборцям за їх тільки разів доказану щирість для мене і що они в силу сего много від мене можуть жадати.

Знаю, що справа народна може вимагати від одиниці многих і тяжких жертв, — і я на всі ті жертви був і єсьм готовий, — одного лише не дам, не пожертвую — моєї чести!

А знаю і чую се добре, що се недовіре, що ті тяжкі закиди, які в тій хвилі тяжать наді мною, підуть за мною і дальше на політичній дорозі, що їх вже не в силі відсунути я від себе, що в них привикне суспільність шукати причини і будучих неудач послів руских в соймі і що супротив сего моя дальша участь в політичній життю, а в особенності в характері посла і проповідника клубу соймового стала абсолютно неможливою.

Для того нехай виборці мої не дивують ся консеквенціям, котрі наступити мусять і нехай не кидають за се на мене каменем!

По скінченю тригодинної промови д-ра Олесницького наступила дискусія над єго справозданєм.

Зміст єї подаємо в скороченю.

Забирали голос пп. Андрусъ Берник з Лисятич, Михайло Рудницький зі Стрия, Ст. Микитин з Угольні, Гринь Скоблик з Дашави, др. Гарасимів зі Стрия висказуючи найповніше признанє послови за єго діяльність, одобряючи ціле поступованє і тактику клубу і висказуючи обуренє часописям руским, котрі на ложних основах і перекручених фактах виступили против клубу руских послів з тяжкими а неоправданими замітами.

О. Давидяк заявив рівнож послови повне признанє і довіре, однак докорив єму за се, що полеміку з часописями уважав відповідним вести на зборах. — Бесідник противний є ухваленю обуреня для часописей, бо в ухваленю послови повного признаня містить ся вже цілий погляд зборів що до сеї квестії. — Вносять на удрєне д-рови Олесницькому заяви повного довіря з тим, що не вільно єму складати мандату, котрий є власністю виборців і був з повним довірем єму відданий.

Довіре се зовсім не зменшилось, — отже др. Олесницький не має права мандату складати, — а колиб се зробив — то бесідник запізвав би єго перед „суд народний“.

Др. Лев Бачинський признає, що газети в критиці послів пішли за далеко, однак у нас страх перед новою ерою так великий, що часом бачуть єї там, де єї нема. — Бесідник противний ухваленю обуреня для газет, бо треба дати їм можливість почути поясненє послів і на тій основі евентуально змінити або змодифікувати своє становиско.

По дальших промовах пп. Рудницького і д-ра Чайковського ухвалило віче отєї резолюції:

- 1) Віче виборців стрійського повіту висказує клубови руских послів соймових а передовсім свому послови д-рови Евгенови Олесницькому яко провідникови клубу повне довіре за їх становиско і тактику в соймі і подяку за їх труди.
- 2) Віче висказує своє обуренє тим часописям руским, — котрі на неправдивих основах і перекручених фактах обтяжили рускій клуб соймовий тяжкими а неоправданими замітами, підконуючими єго становиско і довіре в народі.
- 3) Віче протестує горячо і одностайно против ухваленого проєкту закона о оселях рентових яко шкідливого і небезпечного для руского народу і взиває ц. к. правительство, щоби закона сего до найвисшої санкції не предложило.
- 4) Уважаючи мандат стрійський власністю своєю, котру віддали виборці послови Олес-

ницькому з повним довірем, — взивають виборці сегож посла, щоби того мандату не складав, а і дальше так як доси з пожитком для повіту і народа руского виконував.

Др. Олесницький забравши голос, подякував за довіре і заявив, що з мандатом поступить так, як велить єму честь і політична консеквенція.

На тім закінчено віче о 5. год по полудни.

Япаньско-російська війна.

Причини загибелі російської фльоти.

Япанці почали готуватись до війни з Росією зараз по побідній китайській, одержавши від Китаю 250 мільонів тaelів контрибуції. За ті гроші побудували доки і почали в скорім темпі будувати могутну флоту. Не могли дарувати Росії занятя Порт Артура, який Япанці здобули були оружною рукою на Китаю та і заняте Манджурії Росією драгувало їх, бо се був надто ласий кусок для їх власної колонізації і економічної експлоатації. Для Росії не була тайною ся жовта небезпечність і она також в протягу послідних 10 літ виконала ряд величезних робіт, як сибіреку залізницю, укріплені стації здовж манджурского залізничого шляху, укріпленє Владивостока, побудованє Порт-Артура і Дальнього і н. Хотьай сам речинець япаньского атакую заскочив Росією зовсім несподівано, то кожда з противних сторін отверто воружувала ся для будучої, необхідної війни. Япаньска фльота достигла була в р. 1903 повности 215.000 тон, а в тім часі Росія вислала на далекий Схід, до нововибудованої порт-артурскої кріпости що йно викінчену в балтійских доках ескадру повности 175.000 тон. Однак зараз при висилці вчинено похибку, давши ескадрі ордру їхати до Порт-Артура. Уже тоді деякі досвідні моряки вказували, що Порт-Артур се правдива лапка для більшої фльоти: візд має один тільки і такий вузький, що ескадра потребує 3—4 годин для самого виїзду; надто виїзд і візд великих панцирників задля низького стану води міг відбувати ся тільки підчас припливу моря с. є днем, від полудня. До того неприятельска фльота могла легко найти собі в сусідстві операційну підставу і дійсно адм. Віреніуса тоє усадовив ся вигідно в знаменитій пристани островів Еліота, там з найбільшою догідністю чатував на порт-артурску ескадру, висунувши заледив кілька кружляків на чати, які в даній хвилі воздушним телеграфом звичали єго про рухи неприятельської ескадри. Передвиджуючи сию небезпечку, майже в послідній хвилі перед вибухом війни відкомандовано чотири найскоріші кружляки до Владивостока, а рівночасно мала там прибути нова ескадра адм. Віреніуса, якаб була зрівноважила силу російської фльоти на східних водах з япаньскою так під зглядом повности, як і скількості гармат. Та Япанці упередили Росію. Коли вже фльота Віреніуса находила ся на Індійськім океані, она нагло перервала дипломатичні зносини з Росією і тихцем напали на порт-артурску ескадру та ушкодили тяжко три панцирники, а рівночасно затопили два кружляки в пристани Чемульпо: «Корейця» і «Варяга». Віреніус завернув ся назад до Європи, а східна ескадра стала зредукована з 75% на 50% відноше я що до своєї воєнової сили супротив япаньскої. В виду сего не було иншого вигляду для порт-артурскої ескадри, як тільки старати ся перебитись до Владивостока, а в найгіршій разі до нейтральних пристаней і там розоружити ся, зберігаючи для Росії власність воєнного матеріалу і житє залого. Так розумів ситуацію і меткий Макаров, який своїми вибігми старав ся тільки умучити флоту адм. Тога та оманити єї чуйність. Та нещасна загибель «Петропавловска» перобила ті пляни, а заразом і ослабила знов знатно порт-артурску ескадру, яка тепер вже і занехала своєї підїздової борби супротив блокуючої япаньскої фльоти. Колиж Япанці на суші заняли «Вовчі гори» в віддаленю 8 кілометрів на північ від Порт-Артура і там усталили тяжкі гармати та стали бомбардувати місто, набої залітали і в гавань, та ушкоджували кораблі. Тоді адм. Вітгефт на розказ царя рішив передерти ся з Порт-Артура. Мимо

сего, що виїзд відбув ся в день і при ясній погоді, що японська фльота сейчас спостерегла все і в повім складі і порядку станула напротив меншої о дві третини російської ескадри — навіть найгірше острілюваному і розбитому «Цісаревичеві» удало ся добитись до нейтральної пристани. Тільки невтолкований і непростий поворот кв. Ухтомского з більшою частиною ескадри уможливив цілковите знищенє тої цінної ескадри. Коли Японці здобули «гору 203 метрів» і звідтам побачили гавань як на долони, то вже тільки «Gnadenstoss» дали тим решткам порт-артурскої ескадри, бо она вже на довго перед тим була розоружена і розбита та доведена не до ужитку долітаючими у всіх напрямках японськими набоями. Згадати ще належить що підчас критичних днів 10—14. серпня, також і владивостоцька ескадра, спішачи на підмогу порт-артурській, натрапила на переважаючі сили адм. Камімури і втратила один кружляк «Россію», а з двома тяжко ушкодженими успіла спасти ся до Владивостока. В сей спосіб перестала існувати російська фльота на жовтих водах, а се презентує страту звіш 200.000.000 рублів, викликану головню тим, що російська адміраліяція перестала морське значінє Порт-Артур, а несправедливо знехтувала Владивосток, який крім догідної пристани і заїздів, не дозволяючих на блокаду, посідає знамениті, великі доки, а надто навіть підчас зими може бути леодоколами отворений для морської плавби.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні року просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглих та о прислудуванє нам нових передплатників.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Елеверія сьвмуч.; римо-кат. Дітій уб. у Вишл. — В четвер: руско-кат. Аггея, Теофаній; римо-кат. Томи еп.

— **Про духовний концерт в Станиславові** пишуть нам: Дня 22. с. м. «Станиславський Боян» устроїв концерт під протекторатом Преосв. Єпископа д-ра Хомішина з нагоди ювілею проголошеня догми про непорочне зачатє Др. Діви. Концерт вийшов величаво завдяки запрошеним до участі особам і завдяки публіці, що явила ся численно на концерті. Вступну промову про культ Матері Божої на Руси мав проф. унів. др. Студинський. Богатий зміст матеріялу та его умне угрупованє, реторицкі окраси та виголошенє промови з молодечим запалом — зробили на присутних глибоке вражінє, яке проявило ся і в грімких оплесках по скінченій промові. Дальше слідувала часть вокально музикальна. Злучені хори «Станисл. Боян» і питомців дух. семінарії зі Львова виконали: Бортнянського «Скажи ми Господи» в супроводі оркестри і Курмановского «Достойно ест» а capella зовсім поправно. Оркестра 24. шп. під батутуою капелмайстра Соучка відіграла прегарно «Ave Maria» Шуберта. Мужеский хор богословів відспівав удачно Бортнянського «Гласом моім» під батутуою п. Турулі. З продукцій сольових належить з правдивим признанєм згадати сольовий квартет Рудніка «Завав вже вечер», в котрім відзначили ся шп. Крушельницька, Гузарєва, Слонєвска і Гайссер, і спів сольовий п-ни А. Крушельницької «Ave Maria» Luigi Luccі, в котрім знана вже нашій публіці солістка розвинула неоцінені скарби свого великого mezzo сопрану і викликала такий ентузіазм, що на неумовкаючу бурю оплесків мусіла річ ту повторити. Не менше атракційною точкою програми була сольова гра на фортеп'яні п-ни Мандичевскої, виконана в супроводі оркестри. На закінченє відспівали злучені хори «Боян» і богословів в супроводі оркестри Вахнянина «Пречистая Діво Мати».

— **Рада „Народної Лічницї“ у Львові** на онодішнім засіданні порішила відклякати ся до міністерства внутрішніх справ проти рескрипту на місництва, яким поручено помістити всі написи в лічницї в мовах руській і польській. Дальше рішено подати о запомогу до львівської повітової ради і видати відозву до Русинів, аби вступали в члени товариства, та просити рускі економічні товариства о запомоги.

— **Із Станиславова** доносять нам: Сим повідомляє всіх Вп. Членів «Рускої Бесіди» в Станиславові, що в середу дня 28. с. м. відбудуть ся загальні збори у власних комнатах о 7. год. вечером із отсим порядком денним: 1) Звіт із діяльності виділу, 2) звіт касовий, 3) звіт комісії контрольної, 4) вибір голови і членів виділу, 5) внесенє уступаючого виділу, 6) інтерпеляції і внесенє членів. — Як би о год. 7. не явило ся відповідне число членів, то збори відбудуть

ся того самого дня о год. 8. при такім числі членів, яке збере ся. — За Виділ «Рускої Бесіди» в Станиславові: *Стеблецький*, голова. *Рибчук*, за секретаря.

— **З Перемишля** доносять нам, що загальні збори «Рускої Бесіди» будуть дня 29. с. м. о 6. зглядно о 7. год. вечер. На денним порядку є: Звіт уступаючого виділу, вибір нового виділу, внесенє членів та ліцитація часописів.

— **Охорона молодіжи.** З товариства «Охорони молодіжи» у Львові одержуємо до поміщеня отсей комунікат: Молодіж се будучність народа. «Як собі держава виховує молодіж, таких буде мала горожан», повторює поет за найславінішми філософами старинности. Кожде вихованє дасть ся звести до одної, основної форми, а се є наслідуванє. З наслідуваня творить ся привичка, друга натура, характер. Если би отже суспільність, в котрій молодіж виховує ся, була ідеально добра, то вихованє в такім осередку відбувало би ся з найбільшою легкостію неначе само з себе, бо молодіж наслідуючи приміри старших, мусіла би добре виховатись, а не могла би зіснути ся. Але як ідеал як раз задля того є ідеалом, що не є дійсностію, так булоб пустою річю шукати під сонцем суспільности ідеально доброї, а історія показує, що чим вищий рівень цивілізації якоїсь суспільности, тим більше скомплікованє стає житє суспільне, тим більше являє ся хоріб і недуг суспільних. А если провіримо, що і наша суспільність не становить під тим зглядом виньку, то провірюємо лиш факт загально звісний. Бо і на організмі нашої суспільности виростають «боляки» і «рак» і на нашім терені лучають ся «багна», що свідчать о моральній депривації суспільности, а іменно в місцях о густім заселеню, в котрих як раз головю концентруєть вихованє доростаючого покоління. Отже головною задачею рационального вихованя, що прямує до відродженя суспільности, повинно бути старанне ізольованє доростаючої молодіжи від сих боляків і багон суспільних і витворюванє для неї середовища здорового, в котрім би могла розвивати рівномрно свої природні сили. Таку ціль визначило собі що іно завязанє Товариство «Охорони молодіжи» з осідком у Львові, котре однак має в статуті застереженє засновуванє кружків в цілїм краю. Заряд Тов-а по точній розвазі здає собі ясно справу з того, що о скілько піднесє рівеня моральности у молодіжи в цілю взнеслоу і благородною, о стілько трюдає до здійсненя. Бо се не зможе в цілю зділати ані дїм родичів ані навіть найліпше зреформована школа; ту потреба колючно, щоби ціла суспільність, свідомо ціли і средства, приступила до діла. Де потреба діла, там слова не можуть, там не вистарчать наріканя на зло, взаїмні обвинюваня, накликуваня до реформи вихованя, хотяй би они не зната з яких компетентних уст походили. «В словах бачимо лиш охоту, в ділах салу». Отже до праці звизаємо. Цілі єї над вираз звизєла — охорона молодіжи, сеї надїи народа перед викривленєм мислей і чувств, перед запропащенєм сил моральних і фізичних у весні житя. Праця се тяжка, але не безхосенна; вже у многих щасливїших суспільностях бачимо єї наслідки. Не сумніваємо ся, що і у нас, де молодіж має труднійшу задачу, де більше мусимо дбати о кожду дрібку сал духа і тіла, получить людей ріжних череконань, народностей і віроісповідань клич: «Відкиньмо все, що оловом тяжить на крилах молодіжи. Най она відносить ся до ідеалів! — Всїх інформацій удїлює устно і письменно секретар Товариства «Охорона молодіжи» др. Валентий Брубель, професор IV гімназії у Львові ул. св. Софії ч. 9.

— **Іменованє.** Міністер торговлі іменував завідателє лісів і дїбр державних Антона Сима в Макулчинї, люстратором держ. дїбр при дирекції у Львові.

— **Баталіони стрільців в Галичині.** З Відня доносять, що баталіони стрільців чч. 1, 23, 25 і 29 в Галичині змінять до весни свої гарнізони. Загалом стає залогі в Галичині поверне до стану з перед 1888. року. Що стає залогі в північній і східній Галичині зменшить ся, вказує се на приязні відносини Австрії до Росії.

— **Напад на двір.** В Славові, житомирского повіту на Волини, ватага розбишаків напала вечером на двір Іванни Крушевскої. Пані Крушевска сиділа при столі з сестроу Зофію Волощенко і Вільгельміною Зарембянкою. Серед розмови не дочули они, як вибито шибї в сусідній кімнаті. Ненадійно ввали до кімнати розбишакі з людьми замазаними саджоу і почали їх душити, бити колами і копатами. На крик жінок надбігли два слуги, але розбишакі розторожили одному шокку, а другому перестрїляли черево, груди і лице. Інші двірські слуги екликали селян на поміч, але коли люди прибули, розбишакі забрали 500 рублів і коробку з родовими документами і утікали. Другого дня арештовано в сусіднім містечку Івана Шевчука, котрий добре не обмив ся з саджі. Інших розбишаків ще не спіймано.

— **Пігоди на залізницях.** Минулої пятниці вискочила зі шин машина на стації Кленарів коло Львова, а в наслідок сего подорожні з Я-

нова і Рави рускої мусіли в тім місці пересїдати до інших поїздів. З людей ніхто не потерпів ушкодженя.

Оноді вискочила зі шин залізнична машина на стації Черенківці, де також подорожні мусіли пересїдати ся. Причини тих пригод було лихе уставленє зворотниці.

— **Сто позичкових кас** засновано — як доносить будапештєвська «Недїля» — на области угорської Русї. Сотну касу основано оноді в Бурштині, мараморошского комітату. Ініціативу до економічного подвигненя угорських Русинів дав бувший міністер рільництва Дарані.

— **Дефравдація.** Kurjer lw. доносить, що капітан З. компанії 15. п. п., стаціонованого у Львові, Шавман, здефравдував 9.000 К з офіцєрского фонду задаткового, а 500 К компанійних грошей і утік, як кажуть, до Америки. В Гамбурзі мали его бачити з якимись двома підозріними жєнщинами. Найбільше потерпіли офіцєри того полку, бо не одержали перед сьвятами задатків.

— **Білянс з вистави в Ст. Люї.** Після урядових виказів звидїло сьвітову виставу в Ст. Люї загалом 18,741.073 осіб. Між ними було много гачих, що одержали дарові карти вступу. В порівнаню з парискою і чикагівскою виставоу — в Ст. Люї було на виставі вельми мало гостей. Виставу в Парижі в 1900 р. звидїло 28. міль. осіб, а в Чикаго 27½ міль. осіб. Остаточних рахунків з вистави в Ст. Люї ще не зроблено, але вносять, що недобору не буде. Виставові будинки, оцінені на 16 міль. долєрів, продано за 356.000 дол.

— Поетичний кутиє.

Мов з казки.

Чисте серце я возьму в безсильній руці і в сьвіт піду на борі зелені і ріки місць шукати, де найду цілющі ліки проти горя, зневіри й чорної розпуки.

Кину хату, де гарні пережив я хвїлі і плекати не буду в огороді цьвітів, піду там, де до синїх, безмежних блакитів пнуть ся горді, стрункі, піднебєсні скилі...

А коли верну, вже цьвітів не буде, з хатини навіть слїди не остануть і не пізнають мене навіть люди,

яких любив я, з якими чимало хвїль пережив я, за яких останну крові кашину серце би віддало...

II.

Коли я верну до своєї хати з неї вже навіть слїди не остануть, в городі цьвіти вишній повянуть — уустиня буде там мене витати...

З хатини навіть слїди не остануть, всі цьвіти вихор поломить крилатий, коли я верну з місць, куди шукати ходив тих цьвітів, що віки не вянуть.

Але з собою я принесу ліки сьвяті, цілющі для серця-розради, принесу силу велику у мрії,

якої навіть ревуцїї ріки не мають — думи принесу сьвятїї і в сьвіт їх кину веселий і радий...

Франц Михайлів.

— **Родимці! Памятайте на бурсу „Шкільної Помочи“ в Снятині,** в якій сего року найшло приют поверх 20 учеників реальної школи, дітїй убогих селян.

Наука, штука, література.

— **Економіст ч. 12.** з дня 31. грудня 1904 містить отсі статі: Звідки, з якого кінця зачинати роботу? нап. Ортосок. — О меліорациях, реферат інж. Андрія Корнєллї. — Як і де закладати спілкуву крамницю сист. Рочдель (конець), нап. І. Петрушевич. — Про стан австрійского рільництва. — Годівля криляків. — Рух в товариствах кредитових. — Статут нових спілок господарских. — Новинки.

З сим числом «Економіст» замкнув I рік свого естнованя, сповняючи свою тяжку задачу з повним признанєм. В I річнику «Економіста» поміщено в 12 числах 104 статі зпід пера визначних робітників на економічній і господарській области, а попри ті статі найшли місце цїкаві новинки, звіти з руху кредитових товариств, ріжні запяски і оповістки. Если адміністрація «Економіста» не може також почванити ся побідоу, то винна тому наша суспільність, яка з непростою байдужністю відвертає ся від всякого поступу на економічно-господарській области. Є однак надїя, що той опір з часом переломить ся. — Річна передплата «Економіста» стоить 5 К; адреса редакції і експедиції: Львів, Ринок 10, I пов.

Телеграми

з дня 27. грудня.

Софія. Міністер заграничних справ поручив всім заграничним заступникам Болгарії, аби заявили дотичним правительством, що Болгарія не бере відповідальності за наслідки теперішнього поступованя Туреччини.

Букарешт. Президент міністрів, Стурца, заявив в парламенті, що міністри заграничних і внутрішніх справ подали ся до димісії. Стурца обняв тимчасово теку міністра заграничних справ, а міністер просвіти Гарет обняв внутрішні справи.

Відень. Кружить ту непотверджена вість, що гр. Монтінозо підчас повороту з Липска до Фльоренції відобрала собі жите.

Берлін. Berl. Tagblatt доносить з Петербурга, що російське правительство одержало дуже точні і автентичні рапорти від своїх агентів з заграниці, що на жите царя приготовано замах. Російське правительство зарядило далеко сягаючі средства обережності.

Петербург. Цар видав до сенату указ о проєкті доповнення державних заряджень.

Білгород. Скуштина приступила до бюджетової дискусії, яку отворив міністер скарбу і представив фінансовий стан краю. Міністер замітив, що під теперішню управу край піднесе ся, тому можна бути спокійним о будучність Сербії.

Париж. Тутешні дзєвники доносять, що Роджественський опливе зі своєю фльотою полудневу Австралію, аби не натрафити на засідку Японців.

Виконує найдешевше!

Всякі роботи ритівничі, печаткові і цизельовані. Власний виріб стампіль кавчукових і металевих, гравірованє на метали і дорогих камінях.

Монограми, герби і гузики до упряжи і ліберії, шильди ритовані і ляті, таблиці з бляхи прасовані для сторожи і асекураційних товариств. Печаткові марки, знаки до випалєня в залїза і шпунтові бляшки. Склад кавчукових друкарень „Perfect“ і ріжних фарб до стампіль.

Артист. заведе не ритівничє А. Зігмана, у Львові

14 ул. Сикстуска 14. 119(18-20)

Лев Лопатинський.

ДО БРАЗИЛІ!

драмъ з галицького, еміграційного руху в 4 актах. — Ціна 80 сот.

«Діло» (ч. 53. з дня 7. марта 1898) писало в фєлетонї про сю драму: Сам предмет цікавий і змалюване єго справді артистичне. Тенденція прехороша. Се здає ся одінока драматична штука у нашій літературі з так прекрасними гадками, з так похвальними змаганями. Она може мати превеликий, корисний вплив передо сїм на наше селянство.

Ся драма надає ся на вистави по читальнях, тим більше, що справа еміграції є ще завсїгди у нас актуальною.

Набути можна в Ставропигійській книгарні у Львові.

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ

„Дністер“

стоваришенє зарєєстрованє в обмеженою порукою у Львові, ринок ч. 10, дїм „Просвіти“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки обезпечені трєвало в „Дністрі“ від огню. Членський удїл 50 К можна зложити в ратах; внесове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затыгати **ПОЗИЧКИ** на 6% за предложенєм відповідної гіпотєки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦІЯХ і иншім купні землі нехай купуючі звертають ся за позичками до „ДНІСТРА“.

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від удїлів а часть зиску призначє ся на добродїйні цїлі; дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. 18.385 К.

Стан 31. мая 1904:

Вкладки	1,698.746 К
Удїли	115.947 К
Фонди резервові	23.522 К
Позички	1,403.472 К
Цінні папери, льок. в банках і на рах. біжучий	506.994 К

Радикальна і певна поміч на пропуклину без операції.

М. Фрайліх

123(2-4)

ц. к. патентований спеціяліст бандажів на пропуклини, у Львові, ул. Городецька ч. 35.
На жаданє висилає брошурки даром і франко.

Надісланє.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдєна в Берліні

ордиує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

Ілюстровані переписні листки

новорічні і різдвяні

в великім виборі в «Сокільськім Базарі» у Львові, ул. Руска 1.

ХРИСТИЯНЬСЬКИЙ КАЛЕНДАР МІСІОНАРЯ на 1905 рік

коштує лише 50 сот., а з почтовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупі більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василия В. в Жовкві.*

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 31. грудня 1904.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлі і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятницї High-Life представленє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосею, які ждуть коло Відєнської каварні.

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачєва, Потутор, Керезмєзе, Чорткова (від 1/2—31/2), Сучави
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Дєлятина (чер. Коломию 1/2—30/2 вкл. в нед. і сьвята), Керезмєзе (1/2—30/2 вкл.)	6:30	до Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів, Количинєць, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рави рускої, Сокала	6:45	до Лавочного, Пєшту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиск, Одєси, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пєшту, Хирова, Борислава, Калуша	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачєва, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кр кова, Відня, Праги, Ясла, Осьвенціма
8:10	з Станиславова, Жидачєва, Потутор	9:10	до Лавочного, Хирова, Калуша, Ходорова
8:20	з Яворова	9:25	до Самбора, Хирова
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мєзєлаборча, Пєшту	10:35	до Тернополя, Потутор
10:02	з Стрия, Борислава	10:45	до Чернівцєв, Дєлятина, Залїщик, Новосєлиці
10:20	з Рапєва, Любачєва	10:50	до Белзєд, Сокала, Любачєва
11:25	з Коломиї, Жидачєва, Потутор, Керезмєзе	1:55	посп. до Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів, Количинєць, Чорткова, Залїщик, Гусятина
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2:45	посп. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуша, Жидачєва, Чорткова, Вишніці, Керезмєзе
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча, Раманова, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Залїщик, Кіцманя, Новосєлиці (через Жучку, Вишніці)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлі від 19/2—20/2 вкл.), Сколього (1/2—30/2 вкл.), Ходорова, Калуша
2:30	посп. з Підволочиск, Одєси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Количинєць, Козови	3:30	до Рапєва, Любачєва, Хирова
4:35	з Стрия, Хирова, Тухлі (12/2—20/2), Сколього (1/2—30/2)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	5:48	до Яворова
5:03	з Сокала, Беззля, Любачєва	5:55	до Коломиї, Жидачєва
5:10	з Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів, Грималова, Потутор, Залїщик, Гусятина, Іваня пєстого, Скали, Количинців	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карльсбаду, Хирова, Пєшту, Н. Санча
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвенціма	6:40	до Лавочного, Пєшту, Хирова, Борислава, Калуша
5:50	з Іцкан, Жидачєва, Новосєлиці і Сучави	7:05	до Рави рускої, Сокала
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	9:00	до Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, (Жидачєва 1/2—30/2) Гусятина, Керезмєзе, Калуша,	10:05	до Веремішлє (1/2—30/2 вкл.), Хирова, Н. Загірє
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Броцлава, Варшави, Праги, Осьвенціма, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Залїщик, Дєлятина, Сучави
10:00	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Кракова, Відня, Броцлава, Праги
10:20	з Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів, Количинєць, Залїщик, Скали, Іваня пєстого, Гусятина	11:00	до Підволочиск, Бродів, Количинєць, Грималова
10:40	з Лавочного, Пєшту, Хирова, Калуша, Борислава,	11:05	до Стрия
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгород, Жидачєва, Залїщик	11:10	до Рави рускої, Любачєва (що недїлі)
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Санча
3:25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	2:51	посп. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмєзе (від 1/2—30/2), Сучави, Кіцманя
на дворець „Підзамчє“			
7:20	з Підволочиск, Одєси, Київ і Бродів	4:10	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги, Пєшту, Самбора, Сянока, Осьвенціма
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів, Грималова, Гусятина, Количинєць, Чорткова	з двірця „Підзамчє“	
5:06	з Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів, Количинєць, Залїщик, Потутор, Іваня пєстого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одєси, Количинєць, Гусятина, Чорткова
10:02	з Підволочиск, Київ, Одєси, Бродів, Количинєць, Залїщик, Іваня пєстого, Скали, Гусятина	10:52	до Тернополя, Потутор
3:04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	2:09	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одєси, Количинєць, Гусятина, Грималова, Скали, Іваня пєст.

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:	Відходять з головного двірця:
з Брухович 6:42, 7:30 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:03 пополуудня, 7:54 і 8:59 вечером, (до 11/9 вкл.)	до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:50 передполудн., 1:05, 3:35 і 5:05 попол., 7:05 і 8:04 веч. (від 8:5 до 11/9 вкл.) 11:10 в ночи (що недїлі).
з Янова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/1 вкл.), 10:10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в недїлі і сьвята).	до Янова 6:10 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 попол. (від 15/5 до 31/8 в недїлі і сьвята), 3:18 попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5:48 пополуудни.
зі Ширця 9:35 вечер. (1/6 до 11/9 вкл. в недїлі і сьвята).	до Ширця 1:45 попол. (від 1/6 до 11/9 вкл. в недїлі і сьвята).
з Любіня вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що недїлі і сьвята).	до Любіня вел. 2:15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в недїлі і сьвят.)

ЗАМІТКА: Час середно-європейський рїзняє ся від часу львівського о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Ночи години від 6. вечер до 5:53 рано об'єднєно рамками. — В місті продаж білєти звичайні агєнції часописів П. Ст. Соколовского пасаж Гансманя 9, від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційне п. в. залїзнич. державних (ул. Краєцьких ч. 5.) уданє повєстиє і справляє дєлячи чих, продаж білєти вського рода і розкладу їзд. в годних урядових від 8. рано до 3. пополуудни, а в недїлі і сьвята від 9. рано до 12. в полудне.